

Mancala

Avainsanat: päättely

Luokkataso: 1.-2. luokka, 3.-5. luokka, 6.-9. luokka

Välineet: 10 kananmunan kenno, helmiä tai herneitä

Kuvaus: Mancala on afrikkalainen kylvöpel, jonka tavoitteena on kerätä mahdollisimman paljon helmiä omaan kotipesään.

Mancalan valmistus

Mancala on kaksinpeli, jossa pelilauta on jaettu kahtia: kummallakin pelaajalla on kuusi koloa sekä oma pesäkolo eli mancala pelilaudan päädyssä. Pelilaudan voi askarrella näppärästi kymmenen munan munakennosta. Leikkaa munakennon pohja ja kansi irti toisistaan. Leikkaa kansi kahtia ja asettele se pohjan alle siten, että kennon molempiin päihin jää sopivat kolot kotipesiksi.

Pelin kulku

Ennen pelin alkua pelilauta asetetaan pelaajien väliin ja pelaajat valitsevat omat puolensa. Jokaiseen tyhjiin koloon kylvetään kolme pelimerkkiä. Pelimerkeiksi sopivat vaikkapa helmet, herneet tai kuivat pavut. Pelimerkkien värillä ei ole merkitystä. Mancalat jätetään tyhjiksi.

Mancala-pelilauta aloitusvalmiina. Kuva: Summamutikka-keskus.

Kuvaan on merkitty mustalla soikiolla toisen pelaajan mancala ja puoli, jonka pelimerkkejä hän siirtää. Kuva: Summamutikka-keskus.

Pelin päämääränä on kerätä mahdollisimman paljon pelimerkkejä omaan mancalaan. Pelilautaa kierretään myötäpäivään. Oma vuoro pelataan siten, että otetaan jostain oman puolen kolosta kaikki pelimerkit ja aletaan kylvää niitä yksitellen koloihin kiertäen lautaa myötäpäivään. Myös mancalat lasketaan koloiksi.

1. Kun pelimerkki kylvetään mancalaan, merkki jää sinne varastoon eikä sitä enää liikutella.
2. Jos kylvää vuoronsa viimeisen helmen omaan mancalaansa, saa uuden vuoron.
3. Jos kylvää vuoronsa viimeisen helmen oman puolen tyhjään koloon, saa kaapata vastapelaajan pelimerkit pelilaudan vastakkaiselta puolelta omaan mancalaan.

Toinen pelaajista on tehnyt ensimmäisen siirron. Koska hänen kylvämistään pelimerkeistä viimeinen osui hänen omaan mancalaansa, hän saa uuden vuoron. Kuva: Summamutikka-keskus

Peli päättyy, kun toisen pelaajan kaikki kolot ovat tyhjiä. Peliin voittaa se pelaaja, jolla on enemmän pelimerkkejä omassa mancalassaan!

